

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžak/6/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015202155
Dátum vydania rozhodnutia: 20.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015202155.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD. v právnej veci žalobcu: D. A., narodený XX.XX.XXXX., štátna príslušnosť: Ruská federácia, bez cestovného dokladu, zdržiavajúci sa na adrese B., zastúpený: Advokátska kancelária Bednářová & Hodoňová, so sídlom Mariánke nám. 31, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, so sídlom Hrobákova 44, 852 42 Bratislava, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA2-2015/010452-009 zo dňa 30. októbra 2015, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/328/2015-49 zo dňa 15. novembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/328/2015-49 zo dňa 15. novembra 2016 z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

A)

1. Rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-BA8-795-010/2015-Ž zo dňa 24.07.2015 Oddelenie cudzineckej polície PZ Dunajská Streda, ako prvostupňový správny orgán, v konaní vo veci žiadosti žalobcu o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky rozhodol podľa § 59 ods. 12 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 404/2011 Z.z.“) tak, že žiadosť zamietol.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 10.06.2015 žalobca podal na stránkové pracovisko Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda žiadosť o udelenie tolerovaného pobytu podľa § 58 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z., z dôvodu rešpektovania jeho súkromného a rodinného života, čo zdokladoval aj čestným vyhlásením občianky SR, že žijú v spoločnej domácnosti ako druh a družka, s

ktorou majú spoločné maloleté dieťa P. D. M., občan SR.

3. Správny orgán posúdil žiadosť žalobcu o udelenie tolerovaného pobytu a skonštatoval, že žalobca v zmysle ust. § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z.z. k žiadosti nepriložil doklad nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť a tým nesplnil podmienku pre udelenie tolerovaného pobytu. Na základe toho prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-BA8-795-010/2015-Ž zo dňa 24.07.2015 žiadosť žalobcu zo dňa 10.06.2015 o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky zamietol.

B)

4. Na odvolanie žalobcu žalovaný rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-BA2-2015/010452-009 zo dňa 30.10.2015 rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil a odvolanie zamietol. V rozsahu podaných námietok žalovaný uviedol, že prvostupňový správny orgán nemal dôvod prerušiť konanie vo veci v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb., nakoľko v danom prípade sa na dané konanie vzťahuje zákon č. 404/2011 Z.z. ako lex specialis, a nie zákon o správnom konaní. Tým, že žalobca nedoložil doklad podľa § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z.z. nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť, prvostupňový správny orgán v predmetnom konaní náležite a dostatočne zistil skutkový stav, ktorý objektívne posúdil a vydal rozhodnutie, ktorým žiadosť žalobcu zamietol.

5. Na námietku, že podľa § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z. môže ministerstvo vnútra v odôvodnených prípadoch od priloženia dokladu potvrdzujúceho jeho bezúhonnosť upustiť, a že žalovaný mal uprednostniť jeho právo na rodinný a súkromný život, žalovaný uviedol, že žalobca ani nepožiadaval, žiadnym spôsobom sa nezmienil, neuviedol, nepreukázal nijaké dôvody brániace mu v doložení dokladu o bezúhonnosti z domovskej krajiny a nebolo teda dôvodné sa s alternatívou usudzovania možného nedoloženia dokladu zaoberať. V rámci odvolacieho konania bol požiadany o vyjadrenie útvar ministerstva vnútra k prípadnému upusteniu od priloženia požadovaného dokladu, ktorý vo svojej odpovedi uviedol, že od predloženia dokladu neupúšťa.

6. Podľa názoru žalovaného prvostupňový správny orgán sa dostatočným spôsobom vysporiadal s právom na súkromie a rodinný život žalobcu. Žalovaný sa stotožnil s názorom prvostupňového správneho orgánu, že žalobca nemal doposiaľ záujem žiadnym spôsobom riešiť svoj doterajší osobný spôsob života v akom sa nachádza, ako i materiálneho zabezpečenia, no vyžaduje rešpektovanie svojho rodinného a súkromného života, na čo žalobca kladie dôraz. Zo žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu vyplýva, že žalobca nemá záujem o zaobstaranie svojho vlastného cestovného dokladu, a tým pádom o zlegalizovanie si pobytu na území SR na základe iného druhu pobytu ani zo žiadneho jeho vyjadrenia nevyplýva, že by žalobca podnikol konkrétne kroky, aby vyriešil svoj osobný stav a po dobu niekoľkých rokov udržiaval protiprávny stav - neoprávnený pobyt na území SR.

7. S poukazom na čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žalovaný uviedol, že pokiaľ dôjde k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným je potrebné, aby v konaní o zamietnutí žiadosti o udelenie tolerovaného pobytu na území SR bolo preukázané, že v prípade cudzinca neboli splnené zákonom stanovené podmienky pre vstup a pobyt na území SR. Žalovaný dodal, že článok 8 Dohovoru negarantuje právo na rodinný, resp. súkromný život v konkrétnej krajine, ale právo na skutočný rodinný život ako taký.

II.

Konanie na krajskom súde

8. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 191 ods. 1 písm. d), písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA2-2015/010452-009 zo dňa 30.10.2015, ktorým potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č. p. PPZ-HCP-BA8-795-010/2015 zo dňa 24.07.2015, ktorým zamietol žiadosť

sťažovateľa o udelenie tolerovaného pobytu podľa § 59 ods. 12 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. a odvolanie zamietol.

9. Krajský súd sa po preskúmaní napadnutého rozhodnutia celkom stotožnil s dôvodmi žaloby a súhlasí s tvrdením žalobcu, že v rozhodovacom procese došlo k porušeniu práv žalobcu ako účastníka konania, pričom sa jedná o také vady, ktoré mohli mať za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a tiež, že zodpovedanie odvolacích námietok žalobcu v odôvodnení žalovaného nemožno považovať za postačujúce z hľadiska dostatku dôvodov ako vyplývajú z požiadavky preskúmateľnosti podľa ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

10. Predovšetkým krajský súd nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že v danom prípade sa postupuje v konaní o povolení tolerovaného pobytu výhradne podľa zákona č. 404/2011 Z. z., ktorý je zákonom *lex specialis* bez aplikácie Správneho poriadku. S takýmto tvrdením krajský súd nemohol súhlasiť a poukázal na subsidiárnu pôsobnosť Správneho poriadku, ktorú zrejme napokon žalovaný aj sám priznáva, pretože v odôvodnení svojho rozhodnutia medzi právnou kvalifikáciou veci na strane 3 rozhodnutia jednotlivé ustanovenia s výnimkou § 19 ods. 3 Správneho poriadku aj cituje. Zákom č. 404/2011 Z. z. aplikácia všeobecného predpisu procesného práva, t. j. zákona č. 71/1967 Zb. nie je vylúčená a na viacerých miestach i v dokumentácii konajúcich orgánov v danej veci, sa tieto práve na samotný Správny poriadok opakovane odvolávali.

11. Potom už samotnú túto námietku žaloby krajský súd uznal dôvodnou a následne potom krajský súd súhlasil, že bolo povinnosťou konajúceho orgánu prvého stupňa, aby vo veci na daný prípad tak, ako tomu učinil v prípade poukázaného konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-BA2-2015/004041-003 zo dňa 16.03.2015, postupoval obdobným spôsobom pri rešpektovaní zásady vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 5 Správneho poriadku skrátené (v obdobných prípadoch obdobným postupom). Teda i v tomto prípade postupom podľa § 19 ods. 3 Správneho poriadku mal prvostupňový orgán konanie vo veci prerušiť a účastníka konania vyzvať na chýbajúci doklad ustanovený v § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z. Z uvedeného potom krajský súd súhlasil, že prvostupňový správny orgán postupoval v rozpore so zákonom, keď konanie o žiadosti účastníka konania o udelenie tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky neprerušil, ale odkazujúc na kogentnú normu priamo žiadosť zamietol. Týmto postupom podľa názoru krajského súdu prvostupňový správny orgán hrubo porušil práva účastníka konania, ktorému neumožnil doloženie chýbajúcich dokladov v lehote, ktorú mu na tento účel mal určiť. Na takéto pochybenie poukazuje sám žalovaný v žalobcom poukázanej veci na str. 3 ods. 4 rozhodnutia č. p.: PPZ-HCP-BA2-2015/004041-003 zo dňa 16.03.2015. Podľa názoru krajského súdu už toto bol dôvod, aby súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

12. Krajský súd sa stotožnil aj s námietkou žaloby, že postačujúcim spôsobom ani žalovaný nezdôvodnil, prečo pri zamietnutí žiadosti nedošlo k zásahu do práva na rodinný a súkromný život tak ako to deklaruje čl. 8 ods. 1 Dohovoru a tak isto, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v kontexte k ostatným odvolacím námietkam.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené potom krajský súd žalobe ako dôvodnej vyhovel a podľa § 191 písm. d) a písm. g) S. s. p. napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

14. V ďalšom konaní určil krajský súd žalovanému povinnosť vyzvať žalobcu podľa § 19 ods. 3 Správneho poriadku na predloženie absentujúcej listiny v lehote, ktorú mu na tento účel určí a až po jej uplynutí opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie riadne a súladne s požiadavkami preskúmateľnosti aj odôvodní.

15. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 S.s.p. a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

16. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť.

17. Sťažovateľ v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd vo svojom rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia.

18. Podľa názoru žalovaného krajský súd nesprávne uprednostnil subsidiárny právny predpis, ktorým je Správny poriadok a zaviazal správny orgán konať v súlade s § 19 ods. 3 Správneho poriadku a prerušiť konanie. Žalovaný trvá na tom, že je dôvod postupovať podľa zákona č. 404/2011 Z. z., ktorý je lex specialis v konaní o pobyte cudzincov a vo svojich ustanoveniach v treťom oddiele upravuje postup policajného útvaru v konaní o tolerovanom pobyte. Žalovaný sa zároveň pridržiaval svojho stanoviska k žalobe, ktoré považuje za dostatočne vyčerpávajúcu a relevantne odôvodnenú. Z uvedených dôvodov navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, žalobu zamietol a napadnuté rozhodnutie žalovaného potvrdil.

B)

19. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za vecne správny, ktorý je založený na správnom právnom posúdení, a preto navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20.06.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

21. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. p. PPZ-HCP-BA2-2015/010452-009 zo dňa 30.10.2015 podľa §191 ods. 1 písm. d), g) S.s.p., ktorým potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č. p. PPZ-HCP-BA8-795-010/2015 zo dňa 24.07.2015, ktorým zamietol žiadosť žalobcu o udelenie tolerovaného pobytu podľa § 59 ods. 12 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z. a odvolanie zamietol, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalovaného - sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 58 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. policajný útvar udelí tolerovaný pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 59 ods. 12 ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok; štátnemu príslušníkovi tretej krajiny podľa § 27 ods. 1 a § 43 ods. 1 písm. a) až d) možno tento pobyt udeliť len vtedy, ak nie je držiteľom platného cestovného dokladu a hodnoverne preukáže svoju totožnosť iným spôsobom.

Podľa § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z.z. štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o udelenie tolerovaného pobytu podľa § 58 ods. 2 písm. b), priloží k žiadosti doklad, ktorým preukáže potrebu

rešpektovania jeho súkromného a rodinného života a doklad nie starší ako 90 dní potvrdzujúci jeho bezúhonnosť; ministerstvo vnútra môže v odôvodnených prípadoch od priloženia dokladu potvrdzujúceho jeho bezúhonnosť upustiť.

Podľa § 59 ods. 12 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z. policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie tolerovaného pobytu alebo žiadosť o predĺženie tolerovaného pobytu, ak nepriložil doklad podľa odseku 3.

Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 121 zákona č. 404/2011 Z.z. bezúhonnosť štátny príslušník tretej krajiny preukazuje výpisom z registra trestov štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, a štátu, v ktorom sa štátny príslušník tretej krajiny v posledných troch rokoch zdržiaval viac ako 90 dní počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacoch. Ak sa taký výpis v tomto štáte nevydáva, možno ho nahradiť rovnocennou listinou vydanou príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom krajiny pôvodu alebo ho možno nahradiť čestným vyhlásením, ktoré vykoná štátny príslušník tretej krajiny pred príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom, prípadne notárom krajiny pôvodu alebo posledného bydliska. Doklad o bezúhonnosti musí dokladovať bezúhonnosť na celom území štátu, ktorý tento doklad vydal, inak policajný útvar taký doklad neakceptuje.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. pokiaľ podanie nemá predpísané náležitosti, správny orgán pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne ho vyzve, aby ich v určenej lehote odstránil; súčasne ho poučí, že inak konanie zastaví.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru, štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahov okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajín predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv slobôd iných.

22. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného dospel k záveru, že kasačné námietky sťažovateľa, ktoré spočívali v nesprávnom právnom posúdení veci sú nedôvodné.

23. Kasačný súd sa nestotožnil so záverom žalovaného, že v danej veci je možné použiť výhradne iba zákon č. 404/2011 Z. z., ktorý je lex specialis k zákonu o Správnom konaní. Kasačný súd poukazuje na § 120 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z., podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona vzťahuje Správny poriadok, ak to nie je ustanovené inak. Zákon č. 404/2011 Z. z. v časti týkajúcej sa tolerovaného pobytu (§ 58 - § 61) aplikáciu zákona o správnom konaní nevyklučuje. Kasačný súd zároveň dodáva, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán vo svojich konaniach i vo svojich rozhodnutiach aplikujú Správny poriadok a aj sa na neho odvolávajú.

24. Kasačný súd sa nestotožnil ani so záverom žalovaného, podľa ktorého nebolo možné použiť závery rozhodnutia č. PPZ-HCP-BA2-2015/004041-003 zo dňa 16.03.2015. V tejto veci bolo podľa názoru kasačného súdu možné aplikovať postup uvedený v rozhodnutí č. PPZ-HCP-BA2-2015/004041-003 zo dňa 16.03.2015, a teda postupom podľa § 19 ods. 3 Správneho poriadku mal prvostupňový správny orgán konanie prerušiť a žalobcu vyzvať na predloženie chýbajúceho dokladu podľa § 59 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z. Kasačný súd poukazuje na vyjadrenie žalobcu v správnom konaní, podľa ktorého vyžiadanie predmetného dokladu z krajiny pôvodu žalobcu si vyžaduje dlhšie časové obdobie ako aj na vyjadrenie Veľvyslanectva Ruskej federácie v Slovenskej republike zo dňa 21.09.2015, podľa ktorého potvrdenie o výpise z registra trestov môže byť žalobcovi vydaný na konzulárnom oddelení len v

případe, že predloží občiansky preukaz, keďže platnosť jeho cestovného pasu vypršala. Nový cestovný pas sa žalobcovi môže vydať na konzulárnom oddelení Veľvyslanectva bez predloženia preukazu o pobyte v SR. Pri tom má splniť všetky požiadavky ruskej legislatívy, vrátane písomného potvrdenia legálneho pobytu žalobcu na území SR. Pokiaľ ide o občiansky preukaz, ten mu môže byť vydaný výlučne na území Ruska a len za osobnej prítomnosti žiadateľa. Vzhľadom na uvedené, teda vzhľadom na vedomosť žalovaného o zdĺhavejšom procese získania dokladu o bezúhonnosti žalobcu z krajiny jeho pôvodu, pretože žalobca svoj cestovný pas stratil, žalovaný na uvedené nebral ohľad a žiadosť o udelenie tolerovaného pobytu zamietol. Kasačný súd k veci uvádza, že pokiaľ žalobca predmetné doklady nepredložil k žiadosti, tak bol už prvostupňový správny orgán povinný aplikovať § 19 ods. 3 Správneho poriadku, teda mal žalobcovi ako účastníkovi konania pomôcť zistené nedostatky odstrániť, prípadne uložiť žalobcovi primeranú lehotu, v ktorej by mohol predmetný doklad, vzhľadom na jeho ťažšie získanie, doložiť a súčasne ho poučiť, že inak konanie zastaví alebo jeho žiadosť zamietne.

25. V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že sa stotožnil so záverom krajského súdu, podľa ktorého týmto postupom prvostupňový správny orgán porušil práva žalobcu - účastníka konania, ktorému neumožnil doloženie chýbajúcich dokladov v lehote, ktorú mu mal na tento účel určiť.

26. Kasačný súd ďalej uvádza, že žalovaný dostatočným spôsobom nezdôvodnil, prečo pri zamietnutí žiadosti nedošlo k zásahu do žalobcovho práva na rodinný a súkromný život ako to deklaruje čl. 8 ods. 1 Dohovoru. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 331/09 zo dňa 16.12.2009 (87/2009) právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) zahŕňa nielen negatívnu povinnosť štátu zdržať sa mocenského zásahu do nich, ale aj jeho pozitívny záväzok prijať účinné opatrenia na zabezpečenie ich efektívnej ochrany.

27. Garancie vyplývajúce z práva na rešpektovanie rodinného života predpokladajú existenciu rodiny, t. j. existenciu skutočného a reálneho (efektívneho) rodinného života. Týkajú sa aj zamýšľaného rodinného života, ktorý sa síce ešte v plnosti neetabloval, avšak je založený na platnom a skutočnom (pravom) manželstve zahŕňajúcom blízky vzťah a spoločný život (kohabitáciu) manželov v čase namietaného zásahu alebo krátko pred ním.

28. Orgány Slovenskej republiky sú povinné aj v prípade aplikácie noriem práva Európskej únie alebo v prípade aplikácie noriem vnútroštátneho práva predstavujúcich transpozíciu právnych aktov orgánov Európskej únie rešpektovať právo na ochranu rodinného života v rozsahu štandardu priznaného dohovorom, pretože tento záväzok do 1. decembra 2009 vyplýval z ustanovenia čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii a od 1. decembra 2009 vyplýva z čl. 7, čl. 52 ods. 3 a čl. 53 Charty základných práv Európskej únie v spojení s čl. 6 Zmluvy o Európskej únii v znení Lisabonskej zmluvy.

29. S poukazom na uvedené, vnútroštátne orgány, vrátane súdov musia starostlivo posúdiť, podľa kritérií aplikovaných EŠLP, či ich rozhodnutím nebude porušené právo na súkromný a rodinný život. V opačnom prípade ich konaním dôjde k porušeniu čl. 8 Dohovoru.

30. Z judikatúry EŠLP vyplýva:

Pojem „rodinný život“ v zmysle čl. 8 dohovoru nie je obmedzený na vzťahy založené na manželstve, ale môže zahŕňať aj iné de facto „rodinné“ väzby. (Anayo proti Nemecku, č. 20578/07, § 55, 21. 12. 2010).

Existencia „rodinného života“ pre účely čl. 8 dohovoru je v podstate skutkovou otázkou, ktorá závisí od skutočnej existencie blízkych osobných väzieb. [K. a T. proti Fínsku (Veľká komora), č. 25702/94, ECHR 2001 VII]. Hoci je spravidla požiadavkou pre takýto vzťah spolužitie, výnimočne môžu slúžiť na preukázanie, že vzťah je dostatočne stály na vytvorenie de facto „rodinných väzieb“ aj iné okolnosti.

Ak bola preukázaná existencia rodinného puta, štát musí v zásade konať spôsobom, aby bolo toto puto zachované (Nazarenko proti Rusku, č. 39438/13, 16.07.2015)

Otázka existencie či absencie rodinného života je v prvom rade otázkou faktickou, závislou na praktickej realite úzkych osobných pút. (K a T. proti Fínsku, č. 25702/94, rozsudok z 12. júla 2001, § 150)

Hoci základným zmyslom článku 8 je chrániť jedinca pred svojvoľnými zásahmi verejnej moci, môže ako doplnok existovať aj pozitívny záväzok obsiahnutý v účinnom "rešpektovaní" rodinného života. Preto tam, kde vznikli rodinné väzby, musí štát v zásade konať spôsobom, ktorý umožní ďalší rozvoj takých väzieb. (Kutzner proti Nemecku, č. 46544/99, 26. 2. 2002)

31. Z konania je zrejmé, že žalobca má na území SR priateľku, ktorá je občiankou SR, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a majú spoločného syna. Žalovaný v rozhodnutí vo všeobecnosti poukázal na stret dvoch základných práv a slobôd, a to práva cudzinca na súkromie a rodinný život (čl. 8 ods. 1 Dohovoru) na jednej strane a na druhej strane právo štátu na zásah do tohto práva (čl. 8 ods. 2 Dohovoru). Z rozhodnutia žalovaného však nie je zrejmé ako sa s uvedenými skutočnosťami, a to že žalobca má priateľku a syna narodeného na území SR, vysporiadal, a preto považuje kasačný súd rozhodnutie žalovaného v tejto časti za nepreskúmateľné. Z uvedeného dôvodu bude povinnosťou žalovaného v ďalšom konaní dôkladne posúdiť prípadný zásah do žalobcovho práva na rodinný a súkromný život.

32. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalovaného - sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

33. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, nárok na náhradu trov tohto konania priznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.). V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

34. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.